

[Ebba Strange]

Det står vi så med her, og jeg vil gerne begynde med at sige, at vi har modtaget det med sympati, og vi vil behandle det med sympati. Men selvfølgelig har jeg nogle spørgsmål og kommentarer at knytte til den udformning, det nu har fået.

Der blev sagt forskelligt af De Konservatives og Venstres ordførere om, hvorvidt dette her nu er henvendt til de stærke eller til de svage unge. Min opfattelse er, at vi lavede EGU'en til de svage, medens denne her simpelt hen er til dem, som synes, at det eksisterende uddannelsessystem ikke rigtig passer til dem, og jeg tror ikke, de kan båses ind i svage og stærke sådan på en eller anden skala. Blandt de unge mennesker, jeg har kendt i årenes løb, har der været både unge og svage og unge stærke, som syntes, at nu orkede de altså ikke det traditionelle uddannelsessystem. Nu ville de, som Venstres ordfører også sagde, ud og prøve kræfter på noget andet, som ikke var et formelt skolesystem.

Jeg kan huske, at jeg under debatten om »Uddannelse til alle« nævnedes kaospiloterne i Århus som et eksempel på unge mennesker, der gjorde noget andet end det, der passede ind i rammerne.

O.k. Formålet – at give kvalifikationer og udvikle personlig kompetence – har alle unge mennesker brug for, og det er der da også mange der får på de eksisterende ungdomsuddannelser.

Noget af det, der er godt ved, at der bliver skabt rammer om disse ting, er selvfølgelig, at det giver eleverne mulighed for at få elevstøtte eller SU, hvis de er over 18 år, og sikrer de skoler, som de unge bruger, tilskud fra starten.

Så kommer jeg til de mere spørgende, måske lidt småkritiske bemærkninger. Der skal være en uddannelsesansvarlig skole, og så har jeg overvejet, hvem det kunne være, og er kommet til det resultat, at der er et par af dem, folkehøjskoler og daghøjskoler, som kun kan bruges, hvis folk er over 18 år. Det vil sige, at et ungt menneske under 18 år – én, der forlader 9. eller 10. klasse – altså skal henvende sig på en af de andre fem nævnte skoler for at få en skoleansvarlig. Jeg spørger mig selv, og jeg spørger undervisningsministeren først og fremmest: Kunne man ikke forestille sig, at en vejleder i folkeskolen eller den kommunale ungdomsvejleder kunne påtage sig den opgave at stille den unge

en række spørgsmål, såsom: Hvad har du lyst til at gå i gang med? Hvordan kan vi hjælpe dig med at finde en vej i dette system? For jeg synes, man kunne føle sig bundet, hvis man begynder med at gå på en efterskole eller en produktionsskole eller en kommunal ungdomsskole og så lade dem selv afgøre det. Er de dygtige nok? Kan de det dér? Kan de hjælpe den unge, som de ikke kender? Folkeskolen kender den unge, og måske kender også den kommunale ungdomsvejleder den unge. Kunne de ikke gå ind og give den håndsrækning? Kan det ikke give en unødigt binding til én bestemt skole, at man går derhen? Det er mit første hovedspørgsmål.

Det andet vedrører uddannelsens sammensætning. Jeg kan ikke rigtig forstå, at man har lagt sig så fast på, at de to år skal bestå af mindst tre dele. Hvorfor dog det? Vi har alle sammen fået henvendelsen fra Steinerskolen. Jeg kender kaospiloterne i Århus, og jeg ved, at de unge i begge tilfælde faktisk får en meget bred, meget alsidig, meget kreativ uddannelse, som f.eks. også fører dem ud til udlandet, selv om de i princippet er knyttet til den samme skole igennem de to år. Hvorfor skal de absolut afbryde et sådant forløb for så at gå på en produktionsskole eller gøre noget helt tredje, når det nu går godt dér, hvor de er.

Jeg tror ikke, at alsidighed og elevernes udvikling er betinget af, at man skifter sted. Jeg tror, at en alsidig udvikling også kan foregå på det samme sted, hvis stedet er kreativt nok.

Jeg kommer op i anden omgang. Jeg vil gerne stille et yderligere spørgsmål.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Det foreliggende forslag er vi – og det kommer nok ikke bag på nogen – ikke særlig mindede for. Vi bryder os rent ud sagt ikke om det. Jeg gjorde under forhandlingerne om »Uddannelse til alle« opmærksom på, hvordan Fremskridtspartiet ser på den situation, at alle skal have uddannelse, og sagde, at man ikke skulle blive ved med at fremføre det synspunkt, at det eneste saliggørende var at have en uddannelse.

I bemærkningerne til dette forslag skriver ministeren, at der reelt kan komme lige så mange uddannelser, som der er elever, og at de skal danne deres egen uddannelse. Det lyder jo meget smukt, men der er, som den konservative ordfører var inde på det, jo altså også nog-